

Leto 1 / št. 6
26.4.1997

Slovensko društvo Sydney

Priloga posvečena 40. obletnici Slovenskega društva Sydney Slovensko društvo včeraj in danes

Spomini, ki živijo v srcih premnogih Slovencev o delovanju slovenske skupnosti oziroma Slovenskega društva, so živeča priča dogodkov poteka in razvoja sydneyanskega slovenstva na sploh. Mnogi izmed nas bi vedeli povedati dosti zanimivega...

Ko smo zahajali še na prelepi hribček v Horsley Park, smo imenovali tisti čudoviti košček slovenske zemlje "farma". Od takrat so se dogajale tudi velike spremembe. Tudi sprli smo se med seboj in se razdelili na dva tabora, tako, da je iz teh sporov nastal Klub Triglav. Danes večina sydneyanskih Slovencev misli, da je napočil čas sprave in združitve.

Med nami je vedno manj slovenskega duha in zavesti in zato tega tudi ne moremo vsaditi v srca svojih otrok. Tiste zavesti, ki smo jo prinesli s seboj v Avstralijo danes naši potomci ne čutijo in to je razumljivo. Delo in trud, ki smo ga vložili v lepo zgrajene slovenske domove se naj ne bi pozabil. Vsak slovenski rojak je prispeval po svoje; nekateri več drugi manj - vse je potrebno ceniti.

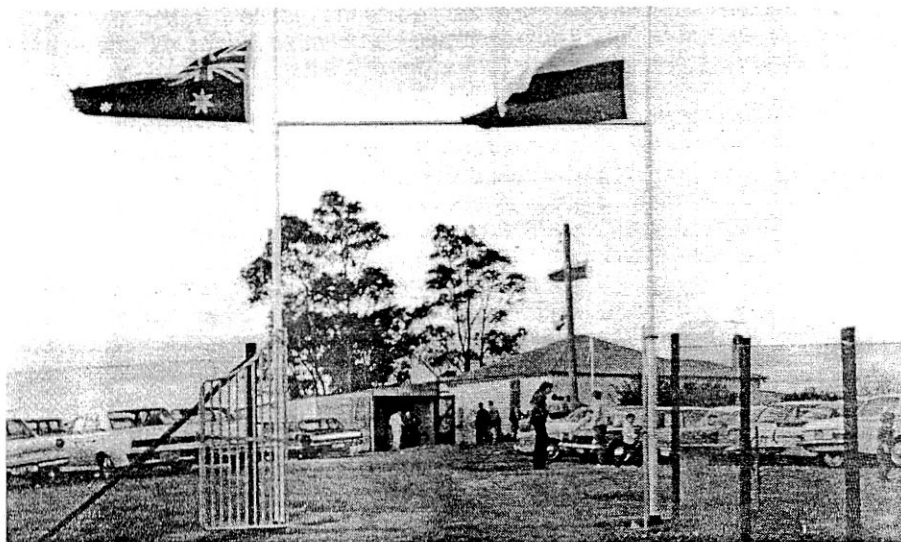
Ko so Slovenci v Sydneyu pred 40. leti ustanovili društvo in ga poimenovali Slovensko društvo Sydney, je bil njihov cilj združevanje Slovencev, ohranjanje slovenskih navad in običajev, kulture, plesov in predvsem slovenskega jezika.

Tudi danes se trudimo, da bi vse to ohranili. Naši mladini nudimo zgrajene domove, dajemo jim možnost učenja slovenskega jezika, narodnih plesov, z nastopanjem na kulturnih prireditvah pa omogočamo ohranjanje slovenskega duha. Ohranitev slovenske besede je odvisna predvsem od staršev, slovenskih dopolnilnih šol, srednjih šol in ne nazadnje tudi od slovenskega lekotrata na univerzi ter od slovenskih medijev.

Morali bi biti hvaležni, ker imamo vse zgoraj našete možnosti, vendar večkrat teh ne znamo izrabiti in jih celo zanemarjamo. Še veliko bi bilo treba postoriti, da bi naši nasledniki nadaljevali z delom svojih staršev.

Nekateri slovenski rojaki - tako imenovani ustanovitelji Slovenskega društva Sydney so še danes aktivni, drugih žal ni več med nami. Ob 40. obletnici se bomo posebej spomnili vseh z izrazi spoštovanja in zahvale.

Praznik obletnice rojstva Slovenskega društva Sydney, kateremu se je pred štiridesetimi leti pridružila večina slovenskih rojakov živečih v Sydneyu, z različnimi prepričanji in mišljenjem in tako vsaj nekaj časa skupaj nesebično delovali, naj bi bil dokaz, da je danes, ko se v domovini sklepajo sprave in ko si stiskata roke nekdanja neprijatelja, prišel čas tudi za nas v Sydneyu, da si

Fotografija predstavlja hišo prvega slovenskega društva v Sydneyu

sežemo v roke in sklenemo prijateljstvo - da se združimo v eno samo slovensko skupnost. Le tako bomo lahko skupaj ohranili sledove slovenstva na petem kontinentu za bodoče rodove.

Spomnimo se začetkov, ko je majhna skupina poržrtvovalnih slovenskih rojakov prevzela odgovorno delo, zbiranje denarnih prispevkov za nakup prvega slovenskega zemljišča... Po dolgem času trkanja na vrata mnogih slovenskih rojakov, se je končno uresničila velika želja, kupili smo posestvo v Horsley Parku na hribčku s starim poslopjem. To staro hišico so potem v notranjosti preuredili v udoben prostor, kamor smo pogosto zahajali. In kako prijetni so bili popoldnevi ob slovenski glasbi...

Hišica na hribčku ali slovenska "farma" nam je nudila streho za srečanja, zabave, kulturne prireditve, slovensko šolo za otroke vse dokler nismo pričeli z gradnjo novega doma, katerega arhitekt je bil naš dolgoletni član Jože Jež. Zamišljeni načrt je bil čudovit: razgled preko zelenih travnikov do sydneyanskih stolpov. še posebej zvečer. Žal pa smo se morali iz različnih razlogov in avstralskih zakonov morali preseliti v Wetherill Park ter z denarjem prodaje v Horsley Parku in s pridnimi rokami slovenskih rojakov zgradili dom, ki ga imamo zdaj.

Danes Slovensko društvo Sydney šteje čez 400 članov in stoji na zdravih finančnih temeljih - lahko je v ponos vsakemu Slovencu!

Ivanka Bulovec

Prvo leto "Akcije"

Obletnice so dnevi spominov, slavospevov, pohvalnic in opravičevanja. Druga drugi so si podobne; človeku so včasih kar odveč, posebno še, če niso zvezane z veselico in če namesto dobička obetajo le delo in žrtve.

Ko sem vzel v roke papir, da napišem par misli za 1. letno poročilo "Akcije", mi je šla misel 16 let nazaj. Znašel sem se v tisti mrzli zimski noči, ko smo se po mesec dni dolgi vožnji znašli v sydneyanskem pristanišču. Bilo nas je več kot tisoč novonaseljencev vseh narodnosti in ver, med njimi tudi precejšnja skupina Slovencev. Nekako boječe in z nezaupanjem smo gledali ob

pristanišču čakajoče Avstralce, zavite v tanke plašče in stoječe na dežju. Niso nas prišli pozdravljati, niso nam prirejali sprejema. Njihovi pogledi so bili mrzli (takrat je bilo v Avstraliji brezdelje). V rokah so držali v časopisni papir zaviti krompir (chips) in ga s slastjo nosili s prsti v usta.

Kam smo prišli? Ali smo res pomaknili življenje za sto let nazaj? Vsi smo molčali, vsi razmišljali o svoji žalostni usodi. Če bi takrat znali angleško in bi mogli vprašati za vrv, – marsikdo bi v prvem razočaranju obupal in se obesil. A čas celi rane. Minilo je deževje, posijalo je toplo sonce. Razkropili smo se po širni celini in se pričeli vsak po svoje vživljati v novo okolje. Prihajale so nove ladje in prinašale več in več rojakov. Slovenska "družina" je rasla in se krepila. Imeli smo svojo prvo prireditel v Sydneyu. Časopisa ni bilo, naslovov tudi ne. Od ust do ust je šla beseda in zbralo se nas je, da smo se vsi čudili. Dvorana je bila polna. Ne nekateri, več kot sto jih ni moglo v dvorano. Prireditvi so sledile druge. Število obiskovalcev je naraščalo. Tri sto, štiri sto, pet sto, šest sto in več nas je prišlo skupaj. Takrat smo bili Slovenci zavedni, polni ljubezni do domovine in materinske besede. Sčasoma je ta zavednost splahnela; začeli smo se utapljati v brezbriznosti avstralskega sonca. Danes, ko nas je vsaj desetkrat toliko, kot nas je bilo tiste dni, ko imamo avtomobile in nam jezik tujine ne dela težave pri potovanju, se nas na slovenski prireditvi zbere le sto – in to je mnogokrat že veliko.

Kje je vzrok? – Vsak izmed nas jih lahko našteje kolikor hoče, vendar bomo dosledno vsi zamolčali resnico: **GLAVNI VZROK JE V TEM, DA SMO MALOMARNI, DA NAM SLOVENSTVO NE PRINAŠA NIČ DRUGEGA KOT IZDATKE IN NEPOTREBNO DELO TER, DA NAS JE SKORO SRAM, DA SMO POTOMCI NARODA, O KATEREM AVSTRALSKI SVET NIČ NE VE.** Nemški in italijanski klubi so nas polni, pri Hrvatih, Srbih in Avstralcih vasujemo, se dolgočasimo doma in preklinjamo, ker nimamo nobene družbe, nobenega razvedrila, – a na slovensko prireditel ne gremo! Kje je pamet, kje zavest, o kateri toliko govorimo, kje čut skupnosti? Smo res samo pleve, ki jih je raznesel veter po širni zemlji, da ne bodo kvarile cene žitu?

Vse, ki so kdajkoli delali za skupnost smo oblatili in opljuvali. Zakaj? Zato, ker so si le to zaslužili? Ne! Stopimo pred ogledalo in si pogledjmo v oči! Od sramu bomo zardeli, ker si bomo morali priznati, da smo v večini primerov z blatenjem drugih iskali izgovor za svojo brezbriznost in lenobo.

In vendar nismo bili vsi samo pleve. Vedno so bili med nami posamezniki, ki se kljub žrtvam niso odpovedali slovenstvu. Nekateri so omagali, a na njihovo mesto so stopili drugi. Slovenska misel je tlela in končno ponovno zažarela v klicu za slovenski dom ne le v Melbourneu, temveč tudi v Sydneyu.

Leto dni se trudi skupina požrtvovalnih rojakov in nabira denar za dom. Z velikimi žrtvami prirejajo zabave, hodijo od družine do družine in razpihujejo zapepeljeno žerjavico slovenstva. Še bomo živeli v Sydneyu, še bo donela slovenska pesem! In tudi slovenski dom bo stal, če se bomo z resno voljo zbrali vsi, ki vemo, da smo sinovi slovenske matere!

Ali nismo to vsi? Tudi Ti in jaz? Zakaj potem še čakava in stojiva ob strani? In če bi midva slovenstvo res pravilno razumela, bi spoznala, da je biti Slovenec bolj pravica kot dolžnost in da je delo za slovenstvo v Avstraliji davek te pravice, ki se ji nihče pametni ne bi nikdar odrekeli!

V imenu Slovenskega društva Sydney pozdravljam pogum in požrtvovalnost članov Akcije za dom! Z njihovo voljo v naših srcih bi dom hitro stal. Vprašanje je le: smo li dovolj zreli, da bi v času doumeli pomen našega pregovora: "Ljubo doma, kdor ga ima." – Srečni rojaki, ki se morejo tudi v tujini zbirati pod domačo streho! Ne bodimo več hlapci – najemniki. Postavimo si svoj dom in postanimo gospodarji! Slovenski dom bo najlepša obdolžitel za vse lepo in prijetno, kar nam je domovina v življenju nudila, obenem pa dokaz drugim, da nam v Avstraliji s l o v e n s t v o ni prazna beseda.

Sydney, julija 1965

Jože Čuješ. t.č. predsednik SDS

Tudi tukaj se srečujemo z zgodovino

V mesecu aprilu leta 1980 je Slovensko društvo Sydney obiskala skupina enainšestdesetih Slovencev iz Clevelanda, mnogi med njimi so bili že četrtega rodu. V naše veliko presenečenje so vsi znali zelo dobro slovensko. Organizator te skupine in njihov vodič je bil Toni Petkovšek. Med njimi je bil tudi župan občine Fontana - Kalifornija, slovenski rojak Frank Horzen, ki je SDS ob tej priliki podaril ključ mesta Fontane. Ključ hranimo v vitrini s pokali.

V spomin na to srečanje smo zasadili vrste dreves, ki so jih darovali člani SDS in ta nasad poimenovali "Clevelandski drevored". Za odkritje tega drevoreda smo pripeljali veliko skalo v katero smo vklesali ploščo z imeni gostov iz Clevelanda in darovalci dreves. To skalo je nekega nedeljskega popoldneva ob "špalirju" mlajše folklorne skupine slavnostno odkril takratni Chairman of Ethnic Communities Council Alderman W. Jegarow.

Tudi ta skala je naša zgodovina. Na žalost je ostala na starem zemljišču v Horsley Parku, kjer sameva in z njo vsa imena slovenskih rojakov iz Clevelanda, kakor tudi imena darovalcev dreves. Bilo bi pravično, da tudi ta košček naše zgodovine nekega dne pripeljemo domov.

Zato je zamisel sedanjega odbora ureditve Prešernovega parka ob 40. obletnici tem bolj pomembna. Da bi popravili napako, bomo tudi ob priliki otvoritve Prešernovega parka postavili skalo z imeni vseh darovalcev dreves.

Vsi, ki nameravate drevesa kupiti, prosimo, storite to čim prej!
Ivanka Bulovec

Spominska skala v Clevelandskem drevoredu, ki še danes ameva na starem zemljišču - v ozadju otroška folklorna skupina SDS

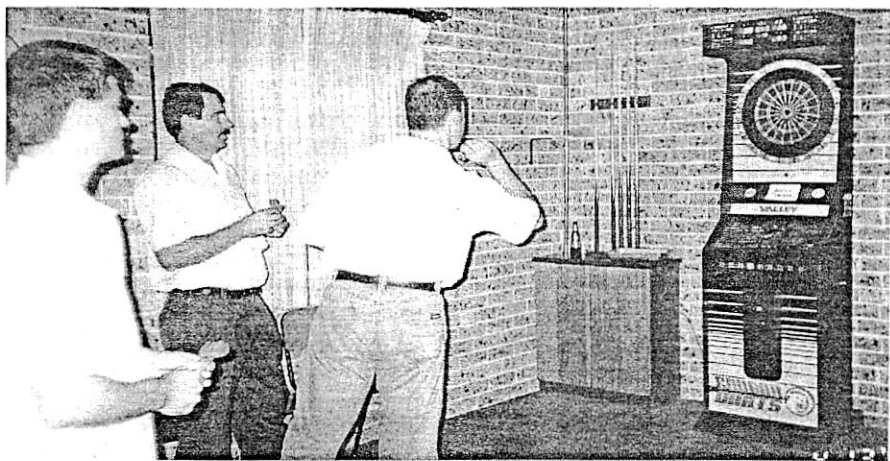
Šport, šport, šport

Pred kratkim smo imeli tekmovanje v elektronskem pikadu. Pomerili so se starejši in mlajši tekmovalci. Pokazalo se je, da mirna roka in ostro oko starejših ni prav nič zaostajalo za mlajšimi. Zmagovalci: Joško Erzetič, Pavle Bogataj in Jože Lah. Sponzor tekmovanja tvrdka Melosi je posredovala darila.

SDS prireja v nedeljo, 4. maja ob 14.00 uri tekmovanje v biliardju za šild, "V spomin Ivana Dobaja". Za tekmovanje se lahko prijavite v baru še tudi pol ure pred pričetkom. Pokrovitelj SDS.

Še vedno vsako soboto popoldne igramo oziroma poučujemo tenis. Otroci od 14.00 - 13.00 ure, starejši od 15.00 ure dalje.

Balinarke in balinarji vadijo vsako nedeljo popoldan. V nedeljo, 4. maja bodo tekmovali za pokal materinskega dne. Vse vabljenje, izkušnje niso potrebne.

Mirna roka Dominika Dobaja ni zadostovala, da bi se uvrstil med zmagovalce, opazujeta ga Martin Danev in Jože Lah

Skupina članov Lovske družine, v sredini starešina Stefan Šernek z ženo Ano

OBJAVE IN OBVESTILA

V nedeljo, 4. maja bo pri SDS **piknik s posebno-stjo**. Poleg BBQ bomo pekli domače kostonje. BBQ kosilo si boste lahko kupili že ob 12.00 uri, popoldne pa si postregli s kostonji. Vse to bomo pripravili ob baliniših.

17. obletnica Lovsko ribiške in taborniške družine SDS

V nedeljo, 20. aprila 1997 je Lovska družina praznovala svojo obletnico. V ta namen je bilo izvedeno medčlansko tekmovanje v streljanju z zračno puško. Po skupni članski večerji je starešina Štefan Šernek, kljub po nedolgo tega prestani težki operaciji na hrbtnici ter kljub veliki razdalji do društva, prišel in razglasil rezultate in podelil tekmovalcem trofeje. Rezultati tekmovanja:

Mladina:	1. mesto	Josef Cerovac
	2. "	Adriana Kustec
	3. "	Andre Elbaghd
Ženske:	1. mesto	Helena Zadavec
	2. "	Albina Franetič
	3. "	Ana Šernek
Moški:	1. mesto	Lojze Kmetič
	2. "	Štefan Zadavec
	3. "	Bogo Franetič

Lovsko družino smo ustanovili s štirimi člani SDS. Njen prvi starešina je bil Drago Rabar. Toda kmalu se je število povečalo in pred kakimi petnajstimi leti je bila po aktivnosti in številčnosti na višku. Zadnjih nekaj let se je njena aktivnost zmanjšala in tudi število članstva je upadlo. Domnevam, da bi morda celo prenehala obstajati, če ne bi prevzel vodstvo LRT družine bivši dolgoletni predsednik SDS Štefan Šernek.

Poleg starešine zaslužita priznanje tudi Albina in Bogo Franetič, ki kljub 100 kilometrski oddaljenosti od društva prihajata na strelske vaje vsak petek zvečer, udeležujeta pa se tudi drugih prireditev lovske družine.

LRT družina ima redne strelske vaje z zračno puško vsak petek v sobi Lovske družine. Naša želja je, da se število članov LRT družine poveča, zato vlijudno vabimo odrasle in mladino - priključite se nam!

L.K.

Materinski dan bomo praznovali v soboto, 10. maja s pričetkom točno ob 19.30. Letos še posebej zanimiv program za mamice.

Ker smo to prilogo v Glasu Slovenije posvetili predvsem zgodovini SDS in ker se z vso naglico bližamo 40. obletnici našega obstoja, smo tudi del kulturnega programa posvetili zgodovini in bomo materam ponovili delček programa iz preteklosti. Učenci folklorne skupine Mali Prešeren se neumorno trudijo, da bi s svojim nastopom razveselili svoje mamice. NA VEČER PRAZNOVANJA MATERINSKEGA DNE, BOMO TUDI RAZGLASILI IN OBDARILI MATER LETA. Igra ansambel Marimba. Vsi vlijudno vabljeni. Vstopnine ni!

V nedeljo, 25. maja ste vabljeni na **Nedeljski piknik**, ki bo na prostem. Kosilo že od 12.00 ure dalje. Ples od 14.00 do 18.00 ure. Igrajo Veseli Gorenjci.

V soboto, 7. junija vam pripravljamo **Zimske koline**. Na razpolago dobrote naše kuhinje. Ne bo manjkalo svinjske pečenke, krvavic s kislim zeljem, pečenic in tudi kaj drugega. Igra ansambel Veseli Gorenjci.

Dan samostojnosti Republike Slovenije bomo praznovali v soboto, 21. junija. Pri programu bodo sodelovali tudi gostje iz Slovenije, ki se bodo mudili v Sydneyu - oktet Lesna iz Slovenj Gradca. Pričetek točno ob 19.30 uri. Igra ansambel The Masters.

V soboto, 5. julija ste kot vsako leto vabljeni na **Letni bal**. Več o tem naknadno. Vsi pa si rezervirajte datum. Igra ansambel Marimba.

V nedeljo, 20. julija bo **Piknik s plesom**. Pričetek kot običajno. BBQ kosilo že od 12.00 ure dalje.

Sobota, 2. avgusta je uvrščena v naš program s **Plesno zabavo**. Igra ansambel Veseli Gorenjci.

V nedeljo 17. avgusta ste vabljeni na **Nedeljski piknik**, tudi ta bo s plesom in kosilom, kot po navadi.

NE POZABITE, DA NA VSAKEM PLESNEM VEČERU ŽREBAMO SREČNEGA ČLANA. ČE IZŽREBANI ČLAN NI NAVZOČ, SE VSOTA DENARJA POVIŠA ZA \$ 50.00.

Dobrodošlica našem novemu odborniku, mlademu Martinu Danevu. Prevzel je delo blagajnika, pomagal mu bo Dominik Dobaj. Polno uspehov pri delu za našo skupnost.

Priljubljeni odbor za 40. obletnico SDS se trudi, da bi bilo praznovanje po vseh protokolih in da bi bilo kot načrtovano septembra. Vabimo vas - priskočite nam na pomoč z nasveti, s svojimi doživetji, starimi fotografijami ali pa s pridnimi rokami in dobro voljo. Hvala vnaprej!

Vsem slovenskim materam čestitamo za njihov praznik!